

ТЕНДЕНЦІЇ ГАЛУЗІ СВИНАРСТВА В ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ СТРУКТУРІ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

TRENDS OF THE PIG BREEDING BRANCH IN ORGANIZATION STRUCTURE OF AGRICULTURAL PRODUCTION

Встановлено, що розвиток галузі свинарства відбувається у двох секторах сільськогосподарських товаровиробників: корпоративному та індивідуальному. Впродовж останнього десятиліття господарства населення виробляли близько половини свинини від загальної її кількості. У господарствах населення виявлено зменшення поголів'я свиней, а в сільськогосподарських підприємствах – зменшення кількості операторів та випереджальне зниження обсягів виробництва свинини. У межах сільської громади запропоновано співпрацю та об'єднання у кооперативи сільськогосподарських підприємств та господарств населення, які займаються розведенням свиней. З'ясовано, що галузь свинарства потребує перегляду механізмів державної підтримки, вдосконалення способів зберігання і переробки свинини, контролю над якістю продукції та профілактики захворювань тварин, утилізації відходів. Розроблення алгоритму взаємодії органів влади і виробників свинини сприятиме подоланню занепаду села, забезпечить доступ свиноферм до чинних та нових програм бюджетної підтримки аграрного сектора.

Ключові слова: свинарство, сільськогосподарські підприємства, господарства населення, фермерські господарства, державна підтримка, кооперація.

Установлено, что развитие отрасли свиноводства осуществляется в двух

секторах сельскохозяйственных товаропроизводителей: корпоративном и индивидуальном. За последнее десятилетие хозяйства населения произвели около половины свинины от общего ее количества. В хозяйствах населения выявлено уменьшение поголовья свиней, а в секторе сельскохозяйственных предприятий – уменьшение количества операторов и опережающее снижение объемов производства свинины. В пределах сельской общины предложено сотрудничество и объединение в кооперативы сельскохозяйственных предприятий и хозяйств населения, занимающихся разведением свиней. Установлено, что отрасль свиноводства требует пересмотра механизмов государственной поддержки, совершенствования способов хранения и переработки свинины, контроля качества продукции и профилактики заболеваний животных, утилизации отходов. Разработка алгоритма взаимодействия органов власти и производителей свинины будет способствовать преодолению упадка села, обеспечит доступ свиноферм к действующим и новым программам бюджетной поддержки аграрного сектора.

Ключевые слова: свиноводство, сельскохозяйственные предприятия, хозяйства населения, фермерские хозяйства, государственная поддержка, кооперація.

УДК 636.4:339.1

<https://doi.org/10.32843/infrastruct33-23>

Гнатишин Л.Б.

д.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування

Львівський національний аграрний університет

The purpose of the article is an analytical review of modern state of development of the pig industry, identify problematic issues and to justify the direction of increasing production of pig breeding in agricultural enterprises of different forms of management. The development of the pig breeding industry takes place in two sectors of agricultural commodity producers: corporate and individual. During the last decade, farms produced about half of the total amount of pork. In the course of the research compilation of general trends in the production of pork products in farms of different forms of management were carried out. Increasing the number of pigs, the development of breeding pigs in agrarian enterprises of the corporate sector is taking place. In the households, a decrease in the number of pigs was detected, while in the sector of agricultural enterprises the reduction of the number of operators and a significant reduction in the volume of pork production is calculated. Clarified main underlying causes growth of investment attractiveness of the cultivation of pigs of highly concentrated in agricultural enterprises. Ways of increasing the export potential of the pig are suggested. The basic directions of intensification of production in pig breeding farms. The role and place of the state in stimulating the growth of production of pork production is shown. Within the framework of one rural community, cooperation and association in agricultural cooperatives and farms producing pigs is proposed. Measures for improvement of efficiency of production of pork production, in particular in the agricultural enterprises are suggested, which are based on the use of intensive technologies. The pig industry needs to review the mechanisms of state support, improvement of methods of storage and processing of pork, control of product quality and the prevention of animal diseases, waste management. Insignificant coverage of farms requires further revision of approaches to the formation of state aid in the pig breeding sector. The development of the algorithm for interaction between the authorities and pork producers will help to overcome the decline of the village, provide pig farms with access to existing and new programs of budget support to the agrarian sector.

Key words: pig breeding, agricultural enterprises, households, farms, state support cooperation.

Постановка проблеми. Розвиток свинарства в Україні є невід'ємним від світових тенденцій та вимагає рішучих кроків і кропіткої праці з дерегуляції галузі. Сьогодні в Україні виробництво свинини відбувається у двох секторах сільськогосподарських товаровиробників: корпоративному та індивідуальному. При цьому впродовж останнього десятиліття у господарствах населення виробляли 42–50% свинини від загальної її кількості. А 2018 р. у господарствах населення вироблено 45,2% свинини [10, с. 94–96]. Водночас свинарство й надалі залишається дотаційною галуззю, коли за

рахунок програм державної підтримки інвестиції у поліпшення біобезпеки свинокомплексів, збільшення поголів'я свиней розвиток племінного свинарства відбувається винятково у господарствах корпоративного сектора. У цьому контексті господарства населення та сімейні ферми перебувають поза увагою, що значною мірою знижує їхню конкурентоспроможність та експортний потенціал на ринку свинини. Отже, розвиток галузі свинарства потребує перегляду не лише механізмів державної підтримки, а й удосконалення способів зберігання і переробки свинини, контролю над якістю

продукції та профілактики захворювань тварин, утилізації відходів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вагомий внесок у дослідження теоретичних, методичних та прикладних проблем розвитку галузі свинарства, підвищення її економічної ефективності та конкурентоспроможності, окреслення шляхів виходу продукції свинарства на зовнішній ринок здійснила низка вітчизняних науковців, зокрема: В.М. Волощук, Т.І. Гончар, М.В. Кіц, О.В. Мазуренко, І.М. Мякий, В.М. Полях, І.В. Свиноус, О.В. Ульяновченко, А.І. Трончук, М.В. Церенюк та ін.

Вченими ґрунтовно вивчено ситуацію та висвітлено сучасні тенденції у галузі свинарства. Наукові розробки стосуються широкого кола питань щодо управління витратами у галузі свинарства [7], інноваційного забезпечення інтенсивного розвитку свинарства [5], інтенсифікації відтворення поголів'я у свинарстві [11], економічної ефективності галузі свинарства [3; 4], проблем та перспектив виробництва продукції свинарства в сільськогосподарських підприємствах України [1; 8; 9] тощо. Водночас невирішеними залишаються питання узгодження розвитку галузі свинарства в корпоративному та приватному секторах аграрного виробництва та збалансування на цій основі організаційної і галузевої структур сільського господарства.

Постановка завдання. Метою дослідження є аналітичний огляд сучасного стану розвитку галузі свинарства у розрізі сільськогосподарських товаровиробників, виокремлення проблемних моментів та окреслення шляхів підвищення ефективності та конкурентоспроможності вітчизняного свинарства.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Вже кілька років поспіль сільське господарство України є провідною бюджетоутворювальною галуззю, яка забезпечує зростання ВВП та надходження валютної виручки до країни. Згідно з інформацією офіційних джерел, за підсумками 2018 р. обсяг аграрного експорту України порівняно з 2017 р. зріс на 880 млн. дол. та становив 18,8 млрд. дол., або 39,8% від загальнонаціо-

нального експорту [6]. Лідерство у товарній структурі аграрного експорту залишається незмінним. Надалі експортний потенціал забезпечується завдяки зростанню обсягів виробництва у рослинництві. Найбільшу частку аграрного експорту України становили зернові та олія – понад половини всіх доходів, які держава отримала від продажу агропродукції за кордон. При цьому у тваринництві, особливо у скотарстві, негативні тенденції тільки посилюються. Визначальною ознакою є скорочення поголів'я великої рогатої худоби. Водночас у свинарстві спостерігаємо неоднозначні тенденції щодо поголів'я свиней (табл. 1).

Вплив на формування поданих показників мають сільськогосподарські товаровиробники різних організаційних форм – як рівноправні, проте не повною мірою конкурентоспроможні учасники аграрного ринку. Отже, на тлі чіткої тенденції до зменшення поголів'я свиней у господарствах усіх категорій упродовж 2001–2019 рр. спостерігаємо незначне збільшення поголів'я у сільськогосподарських підприємствах та фермерських господарствах – на 779,8 та 201,4 тис гол. відповідно. Водночас із розвитком та укрупненням промислових виробників свинини в Україні спостерігається скорочення їх чисельності. Зокрема, якщо на 1 січня 2015 р. 3,7 млн свиней утримували 2,7 тис сільськогосподарських підприємств (разом із фермерськими господарствами), то на початку 2019 р. число операторів скоротилося на тисячу, а кількість утримуваного поголів'я – на 337,2 тис гол. Щороку число сільськогосподарських підприємств, що утримують свиней, меншає на 200–500 одиниць. Сектор залишають невеликі оператори з поголів'ям менше 2 тис гол. Це переважно сільськогосподарські підприємства, що займаються вирощуванням свиней ситуативно (наприклад, за очікування сприятливих цін на ринку), не інвестують кошти у заходи підвищення біобезпеки та ефективності виробництва, тож є неконкурентоспроможними.

Очевидно, що негативна тенденція щодо кількості поголів'я свиней склалася через суттєве їх зменшення у господарствах населення, оскільки впродовж усього періоду дослідження

Таблиця 1

Динаміка поголів'я свиней у розрізі сільськогосподарських товаровиробників (на 1 січня), тис гол.

Сільськогосподарські товаровиробники	2001 р.	2011 р.	2015 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2019 р. до 2001 р., +/-
Сільськогосподарські підприємства (без фермерських господарств)	2360,4	3330,4	3482,9	3292,9	3064,7	3140,2	779,8
Фермерські господарства	54,0	294,8	249,9	273,0	238,9	255,4	201,4
Господарства населення	5237,9	4335,2	3617,9	3103,2	2806,3	2629,7	-2608,2
Господарства усіх категорій	7652,3	7960,4	7350,7	6669,1	6109,9	6025,3	-1627,0

Джерело: розраховано за [11, с. 43–46]

частка поголів'я свиней цих виробників становила 43,6–68,4% у загальній кількості. Станом на початок 2019 р. господарства населення утримували свиней на 2 608,2 гол. менше, ніж на початок 2001 р. Першочергово проведення земельної реформи призвело до різкого збільшення земельних угідь у користуванні і власності селян, що спричинило суттєве зростання поголів'я свиней у господарствах населення. Ситуація, коли за кількістю поголів'я свиней та обсягами продукції свинарства господарства населення переважали корпоративний сектор, була очевидною ще 2015 р. Динаміка показників свідчить, що цю диспропорцію не виправлено донині: господарства населення й надалі залишаються лідерами у виробництві продукції свинарства.

Перекося у структурі поголів'я свиней на користь господарств населення, очевидно, зумовлений низкою пріоритетів розвитку галузі свинарства, які полягають у винятково важливих біологічно-господарських особливостях свиней. До них відносять: всеїдність, скоростиглість, економне використання кормів та придатність свинини для виготовлення різних смачних і високопоживних кулінарних виробів. Натомість нарощування поголів'я свиней у сільськогосподарських підприємствах та фермерських господарствах, на нашу думку, зумовлені певними трендами, які, власне, зумовлюють тенденцію розвитку галузі в усьому світі. Серед них: стрімке зростання населення, урбанізація, проблеми з водними ресурсами, прагнення до поліпшення якості харчування (маємо на увазі калорійність на душу населення на добу), зростаючі вимоги до продовольчої безпеки.

Про розвиток свинарства також свідчать показники виробництва продукції в динаміці (табл. 2). Бачимо останніми роками чітку тенденцію до зменшення виробництва свинини в усіх категоріях сільськогосподарських товаровиробників. У сільськогосподарських підприємствах пікове значення

показників виробництва свинини зафіксовано 2015 р. З того часу спад виробництва у них стрімкіший порівняно з господарствами населення. В умовах зниження платоспроможного попиту населення скорочення обсягів виробництва свинини частково зумовлене заміщенням якісного м'яса більш дешевою курятиною.

Вітчизняна галузь свинарства впродовж останніх п'яти років пройшла важкі випробування, що було зумовлено спадом споживчого попиту, російським ембарго, воєнними діями на Сході України, девальвацією гривні. Після закриття ринків СНД основним ринком збуту для вітчизняної свинарської галузі є європейський, хоча ввезення м'яса свинини на нього все ще строго обмежене квотами. Правом експорту свинини до Європи користуються лише одиниці українських сільськогосподарських підприємств. Водночас у країну також імпортуються значні обсяги субпродуктів і сала, які додаються до ковбаси та інших продуктів, даючи змогу істотно знизити їхню собівартість. З урахуванням відсутності росту попиту на м'ясо в Україні, що красномовно свідчить про слабкі фінансові можливості населення, така взаємозаміна буде спостерігатися й у майбутньому.

Незважаючи на це, окремі сімейні ферми та господарства населення хочуть займатися свинарством, оскільки вбачають у цьому певні переваги: задовольняти власні потреби у продуктах харчування тваринницького походження; забезпечувати землеробство в необхідній кількості органічними добривами; використовувати на корм побічну продукцію рослинництва. Проблема невеликих товаровиробників, господарств населення та сімейних ферм у тому, що вони повинні дотриматися вимог до якості, формувати конкурентоспроможні, як правило, великі товарні партії свинини, і забезпечувати регулярність поставок. Очевидно, що маленькій свинофермі чи особистому селянському господарству під силу виконати

Таблиця 2

**Динаміка виробництва продукції свинарства
в розрізі сільськогосподарських товаровиробників**

Сільськогосподарські товаровиробники	Рік						Зміна, +/-	
	2000	2010	2015	2016	2017	2018	2018 р. до 2000 р.	2018 р. до 2015 р.
Вирощування свиней у живій масі, тис т								
Сільськогосподарські підприємства (у т. ч. фермерські господарства)	117,6	411,8	583,8	580,3	531,3	529,6	412,0	-54,2
Господарства населення	724,2	503,7	440,2	427,6	454,2	436,0	-306,2	-4,2
Виробництво свинини у забійній масі, тис т								
Сільськогосподарські підприємства (у т. ч. фермерські господарства)	91,4	255,9	400,3	397,0	372,6	359,8	268,4	-40,5
Господарства населення	584,5	375,3	359,4	350,6	363,3	342,8	-241,7	-16,6

Джерело: розраховано за [11, с. 95, 96, 130, 131]

лише першу вимогу. Великі супермаркети вимагають ритмічних, постійних і гарантованих обсягів м'яса свинини високої якості. Але за рахунок скороспілості свиней уже сформувався потенціал фермерських господарств та господарств населення, що за умови грамотного консультативного супроводу та державної підтримки зможе за порівняно короткий термін забезпечити відновлення обсягів виробництва свинини і закласти основу для його подальшого зростання. Із цього приводу вважаємо, що вітчизняне тваринництво повинно рухатися у напрямі досягнення у перспективі коректної структури м'ясних ресурсів (%): яловичина і телятина – 42, свинина – 39, м'ясо птиці – 18, інші види м'яса – 1.

Наші особисті спостереження вказують на те, що невеликі фермерські господарства та господарства населення вмотивовані одержувати більше доходу власне на землях у своїй громаді [2], тому співпраця великих і малих фермерських господарств, особистих селянських господарств у межах однієї сільської громади може бути гарним прикладом не лише партнерських стосунків, а й консолідованого прагнення розвитку сільських територій. Поряд із такою співпрацею господарства свинарського напрямку та господарства населення можуть об'єднуватися у кооперативи, наприклад із розробки м'яса. Об'єднавшись у кооператив за сприяння держави і органів місцевого самоврядування, виробники свинини можуть будувати цехи, в яких отримувати послуги із розробки м'яса та його вакуумної упаковки, яке згодом реалізують кінцевому споживачеві. Стосовно цього розвиток експорту продукції тваринництва міг би передбачати автоматичне повернення великому бізнесу не виробленої ним доданої вартості, а доданої вартості сімейного фермерства та сектору господарств населення, яку велике аграрне підприємство купує у цих виробників разом із продукцією. Такий порядок передбачає досягнення кількох цілей: стимулювання до співпраці міського і сільського, або, інакше кажучи, крупного і дрібного фермера, розвиток села та сільських громад, поліпшення зайнятості сільського населення.

Висновки з проведеного дослідження.

Недоліками трансформованої після відміни дотацій у вигляді відшкодування ПДВ державної підтримки сільськогосподарських підприємств тваринницького напрямку, у тому числі й свинарства, та системи розподілу державних субвенцій є очевидний бюрократизм та лобізм, а також незначне охоплення господарств, що вимагає подальшого перегляду підходів до формування державної допомоги. Господарства населення здебільшого позбавлені інституційного захисту, їм недоступна державна допомога на розвиток свинарства. Державна аграрна політика має бути доповнена цільовими механізмами організаційно-економічного

та інституційного характеру, спрямованими на трансформацію господарств населення у сімейні тваринницькі ферми, модернізацію та повноцінну інтеграцію сімейних фермерських господарств у національну економічну систему та гармонійний розвиток усіх сільськогосподарських товаровиробників, що займаються свинарством.

Упровадження високоефективних інвестицій у галузі свинарства вимагає вироблення інституційної підтримки цього процесу. Серед потенційних джерел інвестування інноваційних проектів фермерських господарств та господарств населення доцільно передбачити бюджети об'єднаних територіальних громад, із яких на основі відповідної правової бази та на взаємовигідних засадах виробники свинини могли б одержувати компенсацію частини позики або відсоткової ставки.

Реформування державної підтримки галузі свинарства та розроблення алгоритму взаємодії органів влади і виробників свинини сприятимуть подоланню занепаду села та впорядкуванню організаційної структури сільського господарства відповідно до європейських стандартів, а також стануть важливим інструментом посилення соціального та економічного захисту господарств населення та сімейних фермерських господарств за рахунок життєздатнішої системи сільськогосподарської обслуговувальної кооперації та дорадництва, забезпечать доступ свиноферм до чинних та нових програм бюджетної підтримки аграрного сектору.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Волощук В.М. Стан і перспективи розвитку галузі свинарства. *Вісник аграрної науки*. 2014. № 2. С. 17–20.
2. Гнатишин Л.Б. Виробничий потенціал фермерських господарств : монографія. Львів : Сполох, 2018. 404 с.
3. Гончар Т.І. Економічний механізм ефективного розвитку свинарства в сільськогосподарських підприємствах Кіровоградської області. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2012. Вип. 22(1). С. 37–43.
4. Кіц М.В., Альохіна Н.С. Економічна ефективність галузі свинарства у сільськогосподарських підприємствах Львівщини. *Економіка АПК*. 2015. № 6. С. 36–41.
5. Мазуренко О.В. Розвиток інноваційно орієнтованого свинарства: концептуальний підхід. *Економіка АПК*. 2015. № 4. С. 71–76.
6. Минулого року Україна експортувала агропродукції на \$18,8 млрд – уряд. URL : <https://hromadske.ua/posts/minulogo-roku-ukrayina-eksportovala-agroprodukcii-na-dollar188-milrd-uryad> (дата звернення: 20.06.2019).
7. Мягкий І.М. Удосконалення управління операційними витратами аграрних підприємств у галузі свинарства. *Продуктивність агропромислового виробництва. Економічні науки*. 2013. Вип. 24. С. 138–141.

8. Полях В.М. Стан та тенденції розвитку галузі свинарства в Україні. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Економіка і менеджмент*. 2014. Вип. 8. С. 97–99.

9. Свиноус І.В., Підгорний А.В. Сучасний стан та проблеми виробництва продукції свинарства в сільськогосподарських підприємствах України. *Інноваційна економіка*. 2014. № 6. С. 77–81.

10. Тваринництво України за 2018 рік : статистичний збірник. Київ : Державна служба статистики України, 2019. 166 с.

11. Ульянченко О.В., Трончук А.І., Церенюк М.В. Забезпечення інтенсифікації відтворення поголів'я в свинарстві. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2015. Вип. 2(2). С. 71–77.

REFERENCES:

1. Voloshchuk V. M. (2014) Stan i perspektyvy haluzi svynarstva [State and prospects of the pig industry]. *Visnyk agrarnoi nauky*. № 2. pp. 17-20. (in Ukrainian)

2. Hnatyshyn L. B. (2018) Wyrobnychyu potentsial fermers'kyh hospodarstv [Production potential of farming enterprises]. Lviv: Spolom, 404 p. (in Ukrainian)

3. Honchar T. I. (2012) Ekonomichniy mehanizm efektyvnogo rozvytku svynarstva v silskogospodarskykh pidpryemstvakh Kirovogradskoi oblasti [Economic mechanism of effective development of pig breeding in agricultural enterprises of Kirovograd region]. *Naukovi pratsi Kirovogradskogo natsionalnogo tehnicnogo universytetu. Ekonomichni nauky*. Vyp. 22(1). pp. 37–43. (in Ukrainian)

4. Kits M. V., Alohinia N. S. (2015) Ekonomichna efektyvnist haluzi svynarstva u silskogospodarskykh pidpryemstvakh Lvivshchyny [Economic efficiency of the pig industry in agricultural enterprises of Lviv region]. *Ekonomika APK*. № 6. pp. 36–41. (in Ukrainian)

5. Mazurenko O. V. (2015) Rozvytok innovatsiino oriientovanogo svynarstva: kontseptualnyi pidhid [The development of innovation-oriented pig breeding: a conceptual approach]. *Ekonomika APK*. № 4. pp. 71–76. (in Ukrainian)

6. Mynuloho roku Ukraina eksportovala ahroprodukt-sii na \$18,8 mlrd – uriad [Ukraine exported agricultural products worth \$ 18.8 billion in last year – the government]. URL: <https://hromadske.ua/posts/minulogo-roku-ukrayina-eksportovala-agroprodukcyyi-na-dollar188-mlrd-uryad>. (in Ukrainian) (accessed 20 June 2019).

7. Miahkyi I. M. (2013). Udoskonalennia upravlinnia operatsiynymy vytratamy ahraryh pidpryemstv u haluzi svynarstva. [Improvement of management of operational expenses of agrarian enterprises in the branch of pig breeding]. *Produktyvnist agropromysloвого vyrobnytstva: Ekonomichni nauky*. Vyp. 24. pp. 138–141. (in Ukrainian)

8. Poliah V. M. (2014). Stan ta tendentsii rozvytku haluzi svynarstva v Ukraini [State and trends of the pig breeding industry in Ukraine]. *Visnyk Sumskoho natsionalnogo ahrarynogo universytetu: Ekonomika i menedzhment*. Vyp. 8. pp. 97–99. (in Ukrainian)

9. Svynous I. V., Pidhornyi A. V. (2014). Suchasnyi stan ta problemy vyrobnytstva produktsii svynarstva v silskogospodarskykh pidpryemstvakh Ukrainy. [Current state and problems of pig production in agricultural enterprises of Ukraine]. *Innovatsiina ekonomika*. № 6. pp. 77-81.

10. Tvarynnytstvo Ukrainy za 2018 rik (2019) [Livestock breeding of Ukraine in 2018: statistical collection]. Kyiv: State Statistics Service of Ukraine, 166 p. (in Ukrainian)

11. Ulianchenko O. V., Tronchuk A. I., Tserenuk M. V. (2019) Zabezechennia intensyfikatsii vidtvorennia pohol-ivya v svynarstvi [Ensuring intensification of reproduction of livestock in pig breeding]. *Visnyk agrarnoi nauky Prychornomor'ia*. Vyp. 2(2). pp. 71–77. (in Ukrainian)

Hnatyshyn Liudmyla Doctor of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Account and Taxation
Lviv National Agrarian University**TRENDS OF THE PIG BREEDING BRANCH IN ORGANIZATION STRUCTURE
OF AGRICULTURAL PRODUCTION**

The purpose of the article. The purpose of the article is an analytical review of modern state of development of the pig industry, identify problematic issues and to justify the direction of increasing production of pig breeding in agricultural enterprises of different forms of management. The development of the pig breeding industry takes place in two sectors of agricultural commodity producers: corporate and individual. During the last decade, farms produced about half of the total amount of pork.

Methodology. Methodological basis of the research includes a set of methods of scientific cognition. A complex application of the methods enables formation of theoretical and applied aspects of improvement of the branch of pig breeding. In the process of implementation of the research the following methods were used for economic research: the dialectical and abstract-logical (for theoretical synthesis and formulation of conclusions); monographic (the study of the advanced experience of the functioning of the producers of pork products); empirical observation of the modern state of production pig breeding)

Results. In the course of the research compilation of general trends in the production of pork products in farms of different forms of management were carried out. Increasing the number of pigs, the development of breeding pigs in agrarian enterprises of the corporate sector is taking place. In the households, a decrease in the number of pigs was detected, while in the sector of agricultural enterprises the reduction of the number of operators and a significant reduction in the volume of pork production is calculated. Clarified main underlying causes growth of investment attractiveness of the cultivation of pigs of highly concentrated in agricultural enterprises. Ways of increasing the export potential of the pig are suggested.

Practical implications. The basic directions of intensification of production in pig breeding farms. Within the framework of one rural community, cooperation and association in agricultural cooperatives and farms producing pigs is proposed. The pig industry needs to review the mechanisms of state support, improvement of methods of storage and processing of pork, control of product quality and the prevention of animal diseases, waste management. Insignificant coverage of farms requires further revision of approaches to the formation of state aid in the pig breeding sector. Measures for improvement of efficiency of production of pork production, in particular in the agricultural enterprises are suggested, which are based on the use of intensive technologies.

Value/originality. The development of the algorithm for interaction between the authorities and pork producers will help to overcome the decline of the village, provide pig farms with access to existing and new programs of budget support to the agrarian sector. The role and place of the state in stimulating the growth of production of pork production is shown.